

LIPIEC

Kalendarium lipiec 1981

- Ukazuje się 1. numer pisma „Obóz” – dwumiesięcznika społeczno-politycznego. Pismo tworzą: Andrzej Ananicz, Krzysztof Dębnicki, Iwanczo Gołybow, Leszek Hensel, Andrzej Jarociński, Jan Malicki, Wojciech Maziarski, Kazimierz Stembrowicz, Edwin Sungarew, Grażyna Szwat-Gołybow, Aleksander Torbanow, Jan Załęski.

1

- Ukazuje się 1. numer „BIS-u” – Biuletynu Informacyjnego Studentów. W skład redakcji wchodzi: Robert Czarnota, Małgorzata Łapińska, Elżbieta Misiewicz, Anna Katarzyna Skalska, Jolanta Staszewska, Kuba Sufin, Małgorzata Siara. Ukaże się tylko 5 numerów.

2-5

- W Teatrze Muzycznym w Gdyni obraduje pierwsza tura I Walnego Zebrania Delegatów NSZZ „Solidarność” Regionu Gdańsk. 600 delegatów reprezentuje 870 tys. członków Związku zrzeszonych w 2008 organizacjach zakładowych. Podczas drugiej tury - 13-17 VII, zebrani wybierają 61 członków Zarządu Regionu z przewodniczącym Lechem Wałęsą, delegatów na I KZD „S”, a także członków Komisji Rewizyjnej z przewodniczącą Krystyną Ruchniewicz. Zostają przyjęte uchwały dotyczące m.in. projektu ustaw o samorządzie przedsiębiorstw, środków masowego przekazu, czystości wód Zatoki Gdańskiej oraz organizacji regionalnej Związku. WZD zajmuje się także sprawą przyznawania kartek na mięso, popiera [marsze](#) protestacyjne Komitetu Obrony Więźniów za Przekonania, ogłasza strajk pracowników poligrafii i kolportażu; powołuje regionalny Fundusz Społeczny, a także codzienne pismo regionu. [Lech](#) Bądkowski zostaje oficjalnie powołany na redaktora naczelnego tygodnika „Samorządność”. Delegaci wystosowują listy do Marszałka Sejmu PRL i premiera gen. Wojciecha Jaruzelskiego [...] o spowodowanie w trybie bezzwłocznym wprowadzenia do szerokiego rozpowszechniania filmu w reż. Andrzeja Wajdy pt. „Człowiek z żelaza” [...] oraz w sprawie wznowienia druku tygodnika „Przegląd Techniczny – Innowacje”, który

przestał się ukazywać z powodu „braku papieru”. 20 VII, na pierwszym posiedzeniu Zarządu Regionu, wybrano 11-osobowe Prezydium w składzie: Stanisław Fudakowski, Bogusław Gołąb, Maria Grubba, Jacek Kłys, Andrzej Kozicki, Konrad Maruszczyk, Jacek Merkel, Andrzej Opiela, Jan Samsonowicz, Zdzisław Złotkowski. W XI 1981 Jacka Merkela i Jana Samsonowicza zastępują Adam Drąg i Zbigniew Lis.

4

- W Lesznie obraduje I Walne Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność” Regionu Leszczyńskiego. 283 delegatów reprezentuje ok. 60 tys. członków Związku zrzeszonych w 150 organizacjach zakładowych z terenu woj. leszczyńskiego. Wybrano 44-osobowy Zarząd Regionu z przewodniczącym Eugeniuszem Matyjasem. 13 VII odbyło się pierwsze posiedzenie ZR, na którym wybrano Prezydium w składzie: Marek Małachowski i Bronisław Lachowicz – wiceprzewodniczący, Maciej Bauman, Jan Grobelny, Marek Wawrzeniecki, Jacek Sacha, Bogdan Błażejczak – członkowie. Druga tura I WZD odbyła się 24 IX.
- W Bydgoszczy odbywa się I Walne Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność” Regionu Bydgoskiego. Przewodniczącym Zarządu Regionu zostaje wybrany Jan Rulewski.

4-5

- W Toruniu odbywa się I Walne Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność” Regionu Toruńskiego. Zebrani uchwalają federacyjną strukturę regionu. Na przewodniczącego Zarządu Regionu wybrany zostaje Antoni Stanikowski.

6-7

- W Katowicach odbywa się I Walne Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność” Regionu Śląsko-Dąbrowskiego (pierwsza tura). 871 delegatów reprezentuje ok. 1 129 tys. członków Związku, zrzeszonych w 1325 organizacjach zakładowych. Gośćmi I WZD są: działacz Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela Wojciech Ziemiński oraz przewodniczący Zarządu Regionu Mazowsze Zbigniew Bujak. Druga tura I WZD odbywa się 27-28 VII: zostaje wybrany 62-osobowy Zarząd Regionu z przewodniczącym Leszkiem Waliszewskim. 17 VIII na posiedzeniu ZR wybrano Prezydium w składzie: Teresa Baranowska, Ryszard Błaszczyk (wiceprzewodniczący ds. związkowych), Tadeusz Buranowski, Stanisław Bury, Franciszek Byczek (wiceprzewodniczący ds. interwencji), Jerzy Ciepiela (wiceprzewodniczący ds. organizacji i koordynacji działania), Mieczysław Flis, Andrzej Gorczyca, Stanisław Okoński, Ryszard Nikodem, Elżbieta Seferowicz, Czesław Sławek, Henryk

Strzódka, (wiceprzewodniczący ds. informacji).

6-12

- W Kielcach odbywa się I Walne Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność” Regionu Świętokrzyskiego. Przewodniczącym Zarządu Regionu zostaje Marian Jaworski.

7

- Ojciec Święty Jan Paweł II ustanawia biskupa warmińskiego Józefa Glempa arcybiskupem gnieźnieńskim i warszawskim, prymasem Polski.

10-11

- W Rzeszowie obraduje się I Walny Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” Regionu Rzeszowskiego. Zostaje wybrany 60-osobowy Zarząd Regionu z przewodniczącym Antonim Kopaczewskim.

10-12

- W Tarnowie obraduje I Walne Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność” Regionu Małopolska. Zostaje wybrany 66-osobowy Zarząd Regionu z przewodniczącym Waławem Sikorą.

11

- W Warszawie obraduje Zjazd Ogólnopolskiego Komitetu Założycielskiego NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”. W wyniku krytycznej oceny pracy niektórych członków 12-osobowego Prezydium Komitetu 4 osoby zostają zawieszane, a Roman Bartoszcze prosi o zwolnienie go z pracy w Prezydium. Pozostają: przewodniczący - Jan Kułaj, wiceprzewodniczący - Piotr Baumgart, wiceprzewodniczący i rzecznik prasowy - Gabriel Janowski, skarbnik - Jan Ciosek, członkowie: Stanisław Chrobek, Janusz Rożek, Józef Ślisz. W tajnym głosowaniu dokooptowani zostają: Józef Teliga - sekretarz, Leszek Kamola, Kamil Matuszewski, Jarosław Naszowski, Jan Poterek. Zjazd postanawia o wydawaniu ogólnopolskiego tygodnika „Solidarność Rolników”.

11-13

- W Poznaniu obraduje pierwsza tura I Walnego Zebrania Delegatów NSZZ „Solidarność” Regionu Wielkopolska. 360 delegatów reprezentuje ok. 375 tys. członków Związku, zrzeszonych w 1004 organizacjach zakładowych. Wybrano Zarząd Regionu z przewodniczącym Zdzisławem Rozwalaniem. 15 VII na posiedzeniu ZR wybrano Prezydium w składzie: Zdzisław Rozwałak, wiceprzewodniczący – Leonard Szymański i Andrzej Judek, sekretarz – Janusz Pałubicki, skarbnik – Franciszek Kuźma, rzecznik prasowy – Jerzy Nowacki, członkowie: Lech Dymarski (odpowiedzialny za kontakty z KKP), Michał Gerwel i Roman Schefke. Druga tura IWZD odbywa się 29 VIII, trzecia tura 21 IX.

12-13

- W Lublinie odbywa się ogólnopolska konferencja „Solidarność a samorzady pracownicze” z udziałem około 150 przedstawicieli Komisji Zakładowych „Solidarności” oraz komitetów założycielskich samorządu pracowniczego lub Rad Pracowniczych z dużych zakładów pracy, które nie zmieściły się w Sieci, a przejawiają ambicje do odgrywania wiodącej roli w swoim regionie. Konferencja jest zorganizowana w opozycji do Sieci i traktowana jako zebranie założycielskie nowej grupy działającej na rzecz samorządów.

14-20

- Obraduje IX Nadzwyczajny Zjazd PZPR. I sekretarzem KC pozostaje Stanisław Kania.

17

- W Przemyślu obraduje pierwsza tura I Walnego Zebrania Delegatów NSZZ „Solidarność” Regionu Południowo-Wschodniego. 148 delegatów reprezentuje ok. 74 tys. członków Związku. 63 delegatów MKZ Jarosław ogłosiło wolę przyłączenia się do Regionu Rzeszowskiego i opuściło salę obrad. Druga tura I WZD odbyła się 24 VII. 76 delegatów reprezentuje ok. 44 tys. członków Związku. Wybrano Zarząd Regionu z przewodniczącym Czesławem Kijanką. W skład Prezydium weszli również: wiceprzewodniczący - Henryk Baranowski Wojciech Kłyż, Krystyna Osińska - sekretarz, Zygmunt Pyś - skarbnik, Adam Szostkiewicz - rzecznik prasowy, Krzysztof Prokop - kierownik Biura Interwencji, Zbigniew Duchniak. Trzecia tura odbyła się 21 VIII, a czwarta 18 IX.

- W Warszawie odbywa się zjazd przedstawicieli 17 regionalnych Ośrodków Badań Społeczno-Zawodowych NSZZ „Solidarność”.

19

- W Katowicach funkcjonariusze SB i MO zatrzymali, pobili, a następnie porzucili w lesie w okolicach Katowic Józefa Bociana, pracownika Fabryki Domów w Siemianowicach, uczestnika głodówki w obronie więźniów politycznych. Zarząd Regionu Śląsko-Dąbrowskiego przekazał sprawę do Prokuratury Wojewódzkiej i zażądał ukarania funkcjonariuszy.

20

- Prymas Polski abp Józef Glemp przyjmuje przewodniczącego KKP NSZZ „Solidarność” Lecha Wałęsę.

23

- Rząd zmniejsza kartkowe przydziały mięsa, jednocześnie zapowiada podwyżka cen żywności.

Z oświadczenia Prezydium ZR Mazowsze: [...] *O zgodę na zmianę cen zwrócimy się do naszych członków wtedy, gdy będziemy przekonani, że stanowią one konieczny element wiarygodnego systemu naprawy polskiej gospodarki. W systemie tym muszą być gwarancje dla rzeczywistej samorządności załóg, pełnej samodzielności przedsiębiorstw i mechanizmów kontroli społecznej nad decyzjami gospodarczymi władz.* [...]

24-26

- W Gdańsku obraduje Krajowa Komisja Porozumiewawcza NSZZ „Solidarność”. Ustala termin I Zjazdu NSZZ „Solidarność” w dwóch turach: 5-7 IX i 26 IX - 3 X 1981. W końcowym komunikacie [...] *KKP stwierdza, że kryzys gospodarki polskiej przybiera formę coraz bardziej drastyczną. Z dnia na dzień kurczy się zaopatrzenie w żywność i artykuły przemysłowe pierwszej potrzeby. [...] życie codzienne polskich rodzin staje się udręką. [...] Nie ma obecnie ważniejszej sprawy dla naszego Związku, niż zagwarantowanie elementarnych warunków życia narodu.*

- ◉ W Łodzi, Kutnie, Piotrkowie Trybunalskim, Częstochowie i Szczecinie odbywają się „marsze głodowe” kobiet protestujących przeciwko pogarszającemu się zaopatrzeniu w żywność.

- ◉ Sejm uchwała nową ustawę o kontroli publikacji i widowisk, której projekt został uzgodniony z przedstawicielami „Solidarności” i środowisk twórczych. Ustawa przewiduje możliwość zaskarżenia decyzji cenzury do sądu oraz zaznaczania ingerencji cenzorskich w publikowanych tekstach.
- ◉ Gen. Mirosława Milewskiego na stanowisku ministra spraw wewnętrznych zastępuje gen. Czesław Kiszczak.
- ◉ Konspiracyjny [Komitet Katyński](#) (powołany w 1979 r. przez ks. Wacława Karłowicza i Stefana Melaka) organizuje akcję konspiracyjnego ustawienia pierwszego w Polsce pomnika Ofiar Katynia w tzw. Dolince Katyńskiej na Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie. Elementy Pomnika Katyńskiego wykonane przez Arkadiusza Melaka zostały przewiezione na cmentarz kontenerem Miejskiego Przedsiębiorstwa Oczyszczania Miasta. Montaż elementów trwał ok. 2 godzin. W akcji kierowanej przez S. Melaka brało udział 31 osób z Warszawy, Lublina, Gdańska, Katowic i Siedlec (Zygmunt Goławski). Odśpiewano Boże, coś Polskę i hymn narodowy. Pomnik nie doczekał do 1 VIII – na polecenie ambasady sowieckiej kilkutonowy krzyż i płyta z napisem „Katyń 1940” zostały nocą wywiezione przez SB przy użyciu ciężkiego sprzętu. W tym samym miejscu władze ludowa postawiły w 1985 r. swój pomnik z kłamliwym napisem: „Żołnierzom polskim, ofiarom hitlerowskiego faszyzmu, spoczywającym w ziemi katyńskiej - 1941 rok”.